

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Nota n.a.v. het verslag van de TK inzake wetsvoorstel
terugdringen schoolverzuim

Aanleiding

De vaste commissie van OCW van de Tweede Kamer heeft op 6 februari 2025 een verslag uitgebracht over het Wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim. Dit verslag bevat vragen of opmerkingen van de fracties van GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, SGP en ChristenUnie. De vragen worden in de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag beantwoord. In het debat Onderwijskansen van 26 maart jl. heeft u toegezegd aan de Kamer voor het debat Passend Onderwijs van 21 mei a.s. de nota naar aanleiding van het verslag te sturen aan de Kamer.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording, verzoek ik u 1) de nota naar aanleiding van het verslag en 2) de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim beoogt 1) de noodzakelijke voorwaarden te creëren om langdurig verzuim en schooluitval te voorkomen en verminderen en 2) het aantal vrijstellingen op grond van lichamelijke of psychische gronden te verminderen door verbetering van de procedure voor een vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden (op grond van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969).
- Het verslag telt 179 vragen. Tweede Kamerleden zijn met name kritisch over het nut en de noodzaak van het voorstel, de gevolgen voor de regeldruk, alsmede de nadere regeling over de informatieverstrekking in lagere regelgeving.
- In de nota naar aanleiding van het verslag is duidelijkheid gegeven over het doel van het wetsvoorstel en de samenhang met de voorgenomen wettelijke wijzigingen, de beperkte gevolgen voor de regeldruk die voortvloeien uit het wetsvoorstel en de inhoud van de lagere regelgeving.

Toelichting

Uit het verslag kunnen de volgende aandachtspunten worden gehaald van de Tweede Kamer aangaande het wetsvoorstel:

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoon...

Persoon...

Persoonsg...

Persoonsge...

Datum

16 mei 2025

Referentie

Bijlagen

1. Nota n.a.v. het verslag
2. Aanbiedingsbrief Vz. TK

Intern OCW afgestemd

KenO

Reikwijdte voorstel

Datum
16 mei 2025

- Verschillende vragen hebben in algemene zin betrekking op eerder genomen en de huidige aanvullende maatregelen die de regering trof en treft om het aantal thuiszitters te verminderen/passend onderwijs te verbeteren.
- In de nota is verduidelijkt dat het wetsvoorstel scholen beter in positie brengt om verzuim te voorkomen en terug te dringen. Het biedt niet noodzakelijkerwijs een oplossing voor de kinderen die nu thuiszitten. Toegelicht is dat het wetsvoorstel onderdeel is van de verzuimaanpak in de bredere aanpak 'verbeteragenda passend onderwijs'. Het wetsvoorstel heeft het doel om de noodzakelijke voorwaarden te creëren om langdurig schoolverzuim van leerlingen en studenten te kunnen voorkomen en verminderen door schooluitval beter in beeld te krijgen. Het is een belangrijke stap in de bredere aanpak die ziet op het terugdringen van het aantal kinderen en jongeren dat onnodig thuiszit. Die aanpak bestaat naast het wetsvoorstel ook uit de onderdelen meer maatwerk en flexibiliteit, en meer ruimte voor initiatieven ten behoeve van leerlingen die thuiszitten.

Versterken verzuimbeleid

- Meerdere fracties stellen vragen over nut en noodzaak van het versterken van het verzuimbeleid, hoe dit scholen helpt om verzuim aan te pakken en hoe scholen daarin ondersteund worden.
- In de nota is toegelicht dat scholen op grond van de huidige wetgeving al een verzuimbeleid moeten hebben. De door het wetsvoorstel voorgeschreven zes onderdelen moeten leiden tot de randvoorwaarden die zorgen voor effectief verzuimbeleid, onder andere doordat er duidelijkheid is over de taken en rollen. Door meer aandacht voor de signalering van langdurig verzuim, wordt voor elke medewerker op de school duidelijk wanneer het verzuim gemeld wordt aan de leerplichtambtenaar en welke medewerker daarvoor verantwoordelijk is. Ook wordt de betrokkenheid van samenwerkingsverbanden en gemeenten versterkt ten aanzien van de verzuimaanpak op de scholen, onder andere doordat scholen beschrijven hoe wordt samengewerkt met gemeenten en samenwerkingsverbanden. Door middel van flankerend beleid zal de regering scholen sectorgewijs ondersteunen bij het implementeren van een goed verzuimbeleid.

Verbeteren zicht op verzuim

- Bovenstaande vragen over nut en noodzaak komen ook terug bij (het expliciteren van) de registratie van verzuim. In hoeverre dragen de maatregelen ten aanzien van de verzuimregistratie bij aan het voorkomen van verzuim en hoe worden scholen ondersteund hier daadwerkelijk werk van te maken, vragen Kamerleden. Ook wordt gevraagd of de voorgeschreven categorisering voor de registratie van verzuim voldoende informatie biedt en van waarde is in het achterhalen van de oorzaken van het verzuim.
- In de nota is beargumenteerd dat het zicht op verzuim wordt verbeterd door meer aandacht voor het signaleren van verzuim, voor de achterliggende redenen van het verzuim en voor de monitoring en evaluatie van de aanpak voor een leerling die verzuimt. Scholen worden in staat gesteld beter in te spelen op de afwezigheid van leerlingen, door duidelijkheid over de rollen en taken en door meer aandacht voor samenwerking met ketenpartners. Uit de praktijk is bekend dat scholen door juiste monitoring en analyse beter kunnen

inspelen op de afwezigheid van leerlingen, doordat vroegtijdig interveniëren mogelijk is en bewust aandacht gegeven kan worden aan contextuele factoren die verzuim beïnvloeden. Daarnaast wordt het zicht op verzuim verbeterd door informatie te delen met samenwerkingsverbanden, leerplichtambtenaren en OCW over hoe vaak een bepaalde vorm van verzuim (bijvoorbeeld ongeoorloofd verzuim of ziekteverzuim) voorkomt op een school. Dit delen gaat slechts om aantallen en betreft niet individuele leerlingen.¹

- Scholen moeten op grond van de huidige wetgeving al verzuim registreren. Dit gebeurt ook op de meeste scholen. Het wetsvoorstel verduidelijkt deze bestaande verplichting en zal op zichzelf niet leiden tot extra regeldruk voor scholen in het registreren van verzuim.

Lagere regelgeving

- De leden vragen naar de reden dat de wijze van informatieverstrekking naar de minister niet is opgenomen in de wetgeving, maar in lagere regelgeving. Daarnaast wordt gevraagd naar verduidelijking over de uitwerking in lagere regelgeving.
- In de nota is toegelicht dat de regels over de wijze van informatieverstrekking zich niet lenen voor de wetgeving, gelet op het gedetailleerde karakter van de regels. In de antwoorden is zo veel mogelijk duidelijkheid gegeven over de inhoud van de lagere regelgeving, de verhouding tot het advies van Raad van State om de informatieverstrekking van verzuim in de wet op te nemen en de grondslag om in een ministeriële regeling nadere regels te stellen (subdelegatie).

Signaal zorgelijk verzuim en rol leerplichtambtenaar

- De leden hebben vragen gesteld over het signaal zorgelijk verzuim en mogelijke strafrechtelijke handhaving ervan. Daarnaast hebben de leden vragen over de vormgeving van het wetsvoorstel met het oog op de veranderende rol en taken van de leerplichtambtenaar in de praktijk (van punitief naar preventief) en de roep om leerrecht te verankeren in de Leerplichtwet 1969.
- In de nota erkent de regering dat de rol van de leerplichtambtenaar in steeds meer gemeenten verandert naar een meer preventieve en ondersteunende rol. Het signaal zorgelijk verzuim sluit aan op deze werkwijze doordat scholen vroegtijdig hulp in kunnen schakelen van de leerplichtambtenaar. Om te onderzoeken hoe de rol en taken van de leerplichtambtenaar nog beter kunnen aansluiten op wat kinderen, ouders en scholen nodig hebben, zal een verkenning naar de taken en rol van de leerplichtambtenaar worden gedaan. Van deze verkenning maakt ook de strafrechtelijke rol en het bijbehorende instrumentarium onderdeel uit. Maar een herziening van de Leerplichtwet 1969 op dit punt gaat buiten de reikwijdte van dit wetsvoorstel om. Dat geldt ook voor de roep om leerrecht te verankeren in de Grondwet. Dit loopt te veel vooruit op de huidige (wets)trajecten en op de hierboven genoemde heroverweging van de rol en taken van de leerplichtambtenaar.

¹ Een eerdere versie van het wetsvoorstel bevatte de mogelijkheid om gegevens te delen over individuele leerlingen. Vanwege bezwaren ten aanzien van de privacy van leerlingen is hiervan afgezien.

Vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden

- Er worden zorgen geuit over de toename van het aantal vrijstellingen van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969 vanwege het aantal kinderen aan wie het recht op onderwijs (tijdelijk) ontnomen wordt. De leden stellen verschillende vragen over de rollen van de ouders, de jeugdarts en het samenwerkingsverband in de verbeterde procedure voor een vrijstelling. Ten aanzien van het samenwerkingsverband wordt gevraagd naar de rol en neutraliteit van het samenwerkingsverband in deze procedure.
- Ten aanzien van het verbeteren van het proces rondom de vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden (5 onder a) zijn onder andere de inhoud van het advies over het onderwijskundig perspectief en de gevolgen voor huidige vrijstellingen verduidelijkt. Ook is de rol van de ouders, de arts en het samenwerkingsverband in de procedure bij een vrijstelling toegelicht. Met het toevoegen van het advies over het onderwijskundig perspectief worden de ontwikkelmogelijkheden van jongeren in het onderwijs bij deze afweging meegenomen. Daarnaast wordt met het wetsvoorstel meer flexibiliteit geboden in de duur van de vrijstelling. Zo kan worden voorkomen dat de ouders of verzorgers van deze jongeren vaker dan nodig de procedure van het beroep op een vrijstelling op lichamelijke of psychische gronden moeten doorlopen.

Regeldruk

- Meerdere fracties (met name NSC) uiten zorgen over de gevolgen voor de regeldruk voor scholen en leraren. De leden vragen in hoeverre het expliciteren van verzuimregistratie en het aanscherpen van het verzuimbeleid leiden tot extra administratieve lasten voor scholen en of dit proportioneel is in verhouding tot het doel van de maatregelen. Daarnaast vragen de leden of scholen voldoende in staat zijn de maatregelen te realiseren en hoe de regering scholen ondersteunt, zowel qua mogelijkheden als financiële inzet.
- Scholen moeten op grond van de huidige wetgeving al verzuim registreren. Dit gebeurt ook op de meeste scholen. Het wetsvoorstel verduidelijkt deze bestaande verplichting en zal op zichzelf niet leiden tot extra regeldruk voor scholen in het registreren van verzuim. Om de regeldruk te minimaliseren zijn in het wetsvoorstel geen nieuwe verplichtingen opgenomen ten opzichte van de reeds bestaande wettelijke eisen aan de verzuimregistratie. Ook zijn scholen op grond van de bestaande wetgeving al verplicht om een verzuimbeleid ten aanzien van hun leerlingen te hebben. Echter, is dit zonder kaders waardoor op veel scholen het beleid ten aanzien van verzuim nog onvoldoende is. Het wetsvoorstel stelt daarom zes onderdelen voor die in elk geval moeten worden opgenomen in het verzuimbeleid en ten grondslag liggen aan effectief verzuimbeleid. Het opstellen van het verzuimbeleid zal weliswaar *aanvankelijk* leiden tot een verhoging van de regeldruk, maar kan naar verwachting uiteindelijk tot tijdwinst leiden doordat scholen (en partners) al vroegtijdig actie kunnen ondernemen voor leerlingen die verzuimen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.

TER ONDERTEKENING
Aan: SOCW

Wetgeving en Juridische
Zaken

Van

☐ Perso...

☐ Persoonsgegevens

☐ Persoo...

☐ Persoonsgegevens

Datum

29 april 2025

Referentie

Bijlagen

1. Nota n.a.v. het verslag
2. Aanbiedingsbrief Vz. TK

Intern OCW afgestemd
KenO

nota

Nota n.a.v. het verslag van de TK inzake wetsvoorstel
terugdringen schoolverzuim

Aanleiding

De vaste commissie van OCW van de Tweede Kamer heeft op 6 februari 2025 een verslag uitgebracht over het Wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim. Dit verslag bevat vragen of opmerkingen van de fracties van GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, SGP en ChristenUnie. De vragen worden in de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag beantwoord. In het debat Onderwijskansen van 26 maart jl. heeft u toegezegd aan de Kamer voor het debat Passend Onderwijs van 21 mei a.s. de nota naar aanleiding van het verslag te sturen aan de Kamer.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording, verzoek ik u 1) de nota naar aanleiding van het verslag en 2) de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim beoogt 1) de noodzakelijke voorwaarden te creëren om langdurig verzuim en schooluitval te voorkomen en verminderen en 2) het aantal vrijstellingen op grond van lichamelijke of psychische gronden te verminderen door verbetering van de procedure voor een vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden (op grond van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969).
- Het verslag telt 179 vragen. Tweede Kamerleden zijn met name kritisch over het nut en de noodzaak van het voorstel, de gevolgen voor de regeldruk, alsmede de nadere regeling over de informatieverstrekking in lagere regelgeving.
- In de nota naar aanleiding van het verslag is duidelijkheid gegeven over het doel van het wetsvoorstel en de samenhang met de voorgenomen wettelijke wijzigingen, de beperkte gevolgen voor de regeldruk die voortvloeien uit het wetsvoorstel en de inhoud van de lagere regelgeving.

Toelichting

Uit het verslag kunnen de volgende aandachtspunten worden gehaald van de Tweede Kamer aangaande het wetsvoorstel:

na aanvulling
van opmerkingen
afgehandeld.

Unit

Veel dank! Knap dat jullie de veelheid
aan vragen zo snel hebben beantwoord!

Reikwijdte voorstel

Datum
29 april 2025

- Verschillende vragen hebben in algemene zin betrekking op eerder genomen en de huidige aanvullende maatregelen die de regering trof en treft om het aantal thuiszitters te verminderen/passend onderwijs te verbeteren.
- In de nota is verduidelijkt dat het wetsvoorstel scholen beter in positie brengt om verzuim te voorkomen en terug te dringen. Het biedt niet noodzakelijkerwijs een oplossing voor de kinderen die nu thuiszitten. Toegelicht is dat het wetsvoorstel onderdeel is van de verzuimaanpak in de bredere aanpak 'verbeteragenda passend onderwijs'. Het wetsvoorstel heeft het doel om de noodzakelijke voorwaarden te creëren om langdurig schoolverzuim van leerlingen en studenten te kunnen voorkomen en verminderen door schooluitval beter in beeld te krijgen. Het is een belangrijke stap in de bredere aanpak die ziet op het terugdringen van het aantal kinderen en jongeren dat onnodig thuiszit. Die aanpak bestaat naast het wetsvoorstel ook uit de onderdelen meer maatwerk en flexibiliteit, en meer ruimte voor initiatieven ten behoeve van leerlingen die thuiszitten.

Versterken verzuimbeleid

- Meerdere fracties stellen vragen over nut en noodzaak van het versterken van het verzuimbeleid, hoe dit scholen helpt om verzuim aan te pakken en hoe scholen daarin ondersteund worden.
- In de nota is toegelicht dat scholen op grond van de huidige wetgeving al een verzuimbeleid moeten hebben. De door het wetsvoorstel voorgeschreven zes onderdelen moeten leiden tot de randvoorwaarden die zorgen voor effectief verzuimbeleid, onder andere doordat er duidelijkheid is over de taken en rollen. Door meer aandacht voor de signalering van langdurig verzuim, wordt voor elke medewerker op de school duidelijk wanneer het verzuim gemeld wordt aan de leerplichtambtenaar en welke medewerker daarvoor verantwoordelijk is. Ook wordt de betrokkenheid van samenwerkingsverbanden en gemeenten versterkt ten aanzien van de verzuimaanpak op de scholen, onder andere doordat scholen beschrijven hoe wordt samengewerkt met gemeenten en samenwerkingsverbanden. Door middel van flankerend beleid zal de regering scholen sectorgewijs ondersteunen bij het implementeren van een goed verzuimbeleid.

Verbeteren zicht op verzuim

- Bovenstaande vragen over nut en noodzaak komen ook terug bij (het expliciteren van) de registratie van verzuim. In hoeverre dragen de maatregelen ten aanzien van de verzuimregistratie bij aan het voorkomen van verzuim en hoe worden scholen ondersteund hier daadwerkelijk werk van te maken, vragen Kamerleden. Ook wordt gevraagd of de voorgeschreven categorisering voor de registratie van verzuim voldoende informatie biedt en van waarde is in het achterhalen van de oorzaken van het verzuim.
- In de nota is beargumenteerd dat het zicht op verzuim wordt verbeterd door meer aandacht voor het signaleren van verzuim, voor de achterliggende redenen van het verzuim en voor de monitoring en evaluatie van de aanpak voor een leerling die verzuimt. Scholen worden in staat gesteld beter in te spelen op de afwezigheid van leerlingen, door duidelijkheid over de rollen en taken en door meer aandacht voor samenwerking met ketenpartners. Uit de praktijk is bekend dat scholen door juiste monitoring en analyse beter kunnen inspelen op de afwezigheid van leerlingen, doordat vroegtijdig interveniëren

mogelijk is en bewust aandacht gegeven kan worden aan contextuele factoren die verzuim beïnvloeden. Daarnaast wordt het zicht op verzuim verbeterd door informatie te delen met samenwerkingsverbanden, leerplichtambtenaren en OCW over hoe vaak een bepaalde vorm van verzuim (bijvoorbeeld ongeoorloofd verzuim of ziekteverzuim) voorkomt op een school. Dit delen gaat slechts om aantallen en betreft niet individuele leerlingen.¹

Datum
29 april 2025

- Scholen moeten op grond van de huidige wetgeving al verzuim registreren. Dit gebeurt ook op de meeste scholen. Het wetsvoorstel verduidelijkt deze bestaande verplichting en zal op zichzelf niet leiden tot extra regeldruk voor scholen in het registreren van verzuim.

Lagere regelgeving

- De leden vragen naar de reden dat de wijze van informatieverstrekking naar de minister niet is opgenomen in de wetgeving, maar in lagere regelgeving. Daarnaast wordt gevraagd naar verduidelijking over de uitwerking in lagere regelgeving.
- In de nota is toegelicht dat de regels over de wijze van informatieverstrekking zich niet lenen voor de wetgeving, gelet op het gedetailleerde karakter van de regels. In de antwoorden is zo veel mogelijk duidelijkheid gegeven over de inhoud van de lagere regelgeving, de verhouding tot het advies van Raad van State om de informatieverstrekking van verzuim in de wet op te nemen en de grondslag om in een ministeriële regeling nadere regels te stellen (subdelegatie).

Signaal zorgelijk verzuim en rol leerplichtambtenaar

- De leden hebben vragen gesteld over het signaal zorgelijk verzuim en mogelijke strafrechtelijke handhaving ervan. Daarnaast hebben de leden vragen over de vormgeving van het wetsvoorstel met het oog op de veranderende rol en taken van de leerplichtambtenaar in de praktijk (van punitief naar preventief) en de roep om leerrecht te verankeren in de Leerplichtwet 1969.
- In de nota erkent de regering dat de rol van de leerplichtambtenaar in steeds meer gemeenten verandert naar een meer preventieve en ondersteunende rol. Het signaal zorgelijk verzuim sluit aan op deze werkwijze doordat scholen vroegtijdig hulp in kunnen schakelen van de leerplichtambtenaar. Om te onderzoeken hoe de rol en taken van de leerplichtambtenaar nog beter kunnen aansluiten op wat kinderen, ouders en scholen nodig hebben, zal een verkenning naar de taken en rol van de leerplichtambtenaar worden gedaan. Van deze verkenning maakt ook de strafrechtelijke rol en het bijbehorende instrumentarium onderdeel uit. Maar een herziening van de Leerplichtwet 1969 op dit punt gaat buiten de reikwijdte van dit wetsvoorstel om. Dat geldt ook voor de roep om leerrecht te verankeren in de Grondwet. Dit loopt te veel vooruit op de huidige (wets)trajecten en op de hierboven genoemde heroverweging van de rol en taken van de leerplichtambtenaar.

Vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden

¹ Een eerdere versie van het wetsvoorstel bevatte de mogelijkheid om gegevens te delen over individuele leerlingen. Vanwege bezwaren ten aanzien van de privacy van leerlingen is hiervan afgezien.

- Er worden zorgen geuit over de toename van het aantal vrijstellingen van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969 vanwege het aantal kinderen aan wie het recht op onderwijs (tijdelijk) ontnomen wordt. De leden stellen verschillende vragen over de rollen van de ouders, de jeugdarts en het samenwerkingsverband in de verbeterde procedure voor een vrijstelling. Ten aanzien van het samenwerkingsverband wordt gevraagd naar de rol en neutraliteit van het samenwerkingsverband in deze procedure.
- Ten aanzien van het verbeteren van het proces rondom de vrijstelling op grond van lichamelijke of psychische gronden (5 onder a) zijn onder andere de inhoud van het advies over het onderwijskundig perspectief en de gevolgen voor huidige vrijstellingen verduidelijkt. Ook is de rol van de ouders, de arts en het samenwerkingsverband in de procedure bij een vrijstelling toegelicht. Met het toevoegen van het advies over het onderwijskundig perspectief worden de ontwikkelmogelijkheden van jongeren in het onderwijs bij deze afweging meegenomen. Daarnaast wordt met het wetsvoorstel meer flexibiliteit geboden in de duur van de vrijstelling. Zo kan worden voorkomen dat de ouders of verzorgers van deze jongeren vaker dan nodig de procedure van het beroep op een vrijstelling op lichamelijke of psychische gronden moeten doorlopen.

Datum
29 april 2025

Regeldruk

- Meerdere fracties (met name NSC) uiten zorgen over de gevolgen voor de regeldruk voor scholen en leraren. De leden vragen in hoeverre het expliciteren van verzuimregistratie en het aanscherpen van het verzuimbeleid leiden tot extra administratieve lasten voor scholen en of dit proportioneel is in verhouding tot het doel van de maatregelen. Daarnaast vragen de leden of scholen voldoende in staat zijn de maatregelen te realiseren en hoe de regering scholen ondersteunt, zowel qua mogelijkheden als financiële inzet.
- Scholen moeten op grond van de huidige wetgeving al verzuim registreren. Dit gebeurt ook op de meeste scholen. Het wetsvoorstel verduidelijkt deze bestaande verplichting en zal op zichzelf niet leiden tot extra regeldruk voor scholen in het registreren van verzuim. Om de regeldruk te minimaliseren zijn in het wetsvoorstel geen nieuwe verplichtingen opgenomen ten opzichte van de reeds bestaande wettelijke eisen aan de verzuimregistratie. Ook zijn scholen op grond van de bestaande wetgeving al verplicht om een verzuimbeleid ten aanzien van hun leerlingen te hebben. Het wetsvoorstel stelt zes onderdelen voor die in elk geval moeten worden opgenomen in het verzuimbeleid. Het opstellen van het verzuimbeleid zal weliswaar *aanvankelijk* leiden tot een verhoging van de regeldruk, maar kan naar verwachting uiteindelijk tot tijdwinst leiden doordat scholen (en partners) al vroegtijdig actie kunnen ondernemen voor leerlingen die verzuimen.

concreter

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.